

3

MËSIMET E KRISHTERIMIT PARIMOR

Në këto dy mijë vitet e fundit kisha e krishterë ka ruajtur mësimet e sigurta për qenë gjithnjë të gjalla në një fe. E ndërkohë që ekziston një mospajtim doktrinar brenda tri degëve të krishterimit — kishës katolike, ortodokse dhe asaj protestante — ekziston njëkohësisht një pajtim ndërmjet tyre sa u takon problemeve themelore të fesë. Çfarëdo mospajtim që Kisha mund të ketë ndërmjet degëve të veta, ai është i papërfillshëm krahasuar me besimet heretike të jokrishtera të kulteve. Ne e paraqisim këtë pjesë si kriter për të krahasuar besimet e shtrembërta të kulteve.

Doktrina e autoritetit

Kur arrihet te çështja e autoritetit vendimtar, ka një përputhje midis degëve të mëdha të krishterimit në lidhje me frymëzimin hyjnor të Dhiatës së Vjetër dhe të Re. Megjithatë, degët e kishës katolike dhe ortodokse shkojnë diçka përtej Biblës sa i takon burimit të autoritetit të tyre.

Kisha katolike — Kisha e rëndësishme katolike i pranon të gjashtëdhjetë e gjashtë librat e Dhiatës së Vjetër e të Re si fjala e frymëzuar e Zotit. Ajo gjithashtu e pranon Apokrifën¹ si të frymëzuar prej Zotit. Më tej, ajo e

¹ **Apokrifa:** Këtu bëhet fjalë për 14 librat e Septuagint-it, një version i vjetër grek i shkrimeve të Dhiatës së Vjetër bërë midis viteve 280 dhe 130 para Krishtit. Është një version i përdorur prej Kishës greke, konsideruar si punë e 70 ose 72 përkthyesve (prej nga ku vjen dhe emri latin Septuaginta). Shkrimet ishin realizuar në 70 ose 72 ditë prej 72 hebrejve palestinezë me porosi të Ptolemeut të Dytë të Egjiptit. Të katërbëdhjetë librat janë konsideruar prej protestantëve si jo-kanonike, kurse Kisha Katolike vlerëson 11 prej tyre si vepra kanonike. (shën i përkth)

konsideron traditën kishtare po aq të arritur sa dhe Shkrimet. (Në një punim të mëparshëm ne jemi marrë me arsyet përse ne nuk e pranojmë Apokrifën si Shkrim të shenjtë. (Shih “Answers to tough questions”, p 36-38 -Përgjigje pyetjeve të vështira fq. 36-38)

Kisha Ortodokse — Kisha e rëndësishme ortodokse i pranon, gjithashtu, të gjashtëdhjetë e gjashtë librat e Dhiatës së Vjetër dhe të Re si një zbulim i frymëzuar i Zotit. Ajo shton se kisha e saj është rojtaria e Fjalës së Zotit dhe interpretuesja më e saktë e saj.

Kisha Protestante — Kisha e rëndësishme protestante shpall se vetëm Shkrimi i shenjtë është autoriteti përfundimtar për të gjitha çështjet e fesë dhe të praktikës. Formula luterane e Konkordit e shpreh këtë qëndrim kështu: “Ne besojmë, pohojmë dhe mësojmë se i vetmi rregull dhe model sipas të cilit duhet të vlerësohen dhe gjykohen të gjitha dogmat e doktrinave nuk mund të jenë veçse shkrimet apostolike në të dy Dhiatat, në të Vjetrën dhe të Renë.”

Shkrimi vërteton se vetë se ai është i plotë në atë që na zbulon si dhe model i autoritetit përfundimtar për të gjitha çështjet e doktrinës e të praktikës.

I tërë Shkrimi i shenjtë është i frymëzuar nga Perëndia, i dobishëm për mësim, vërejtje e ndreqje të gabimeve, për formim dhe drejtësi. (2 Timoteut 3,16)

Para se gjithash dijeni mirë këtë: asnjë profeci që gjendet në Shkrimin e shenjtë nuk e ka burimin në mendjen e njerëzve, sepse askurrë nuk ndodhi ndonjë profeci me vullnet të njeriut, por njerëzit, të frymëzuar nga Shpirti i shenjtë, folën nga ana e Perëndisë (2 Pjetri 1,20-21)

Mos u shtoni asgjë urdhrave që po ju jap dhe mos u mungoni asgjë! Mbani urdhërimet e Zotit, Perëndisë tuaj, që po jua jap. (Besëlidhja e Ripërtërimit 4,2)

Unë i dëshmoj secilit që i dëgjon fjalët e profecisë së këtij libri: "Kush t'i shtojë ndonjë send, Perëndia do t'ia shtojë plagët e përshkruara në këtë libër. Kush ta heqë ndonjë fjalë nga ky libër i profecisë, Perëndia do t'ia heqë pjesën në pemën e jetës dhe në qytetin e shenjtë - të përshkruar në këtë libër." (Apokalipsi 22,18-19)

Doktrina për Perëndinë

Doktrina e Perëndisë është e njëjtë në të tria degët e krishterimit. Në Katekizmin e Shkurtër të Uestminstërit (pyetja gjashtë) lexojmë: “Gjenden tri

¹ Një pohim i fesë së krishterë, i një autorsie të panjohur që i vihej Athanasit, peshkop që jetoi nga 296-373 e që nga v. 328-373 ishte patriark i Aleksandrisë dhe që bazohet në Trininë e Shenjtë. Shën Thanasi është quajtur dhe I Madhi dhe kujtimi i tij celebrhet me 2 Maj. (Shën i Përkth)

persona në natyrën hyjnore: Ati, Biri dhe Shpirti i shenjtë; e që të tre këta janë një Zot, të njëjtë në thelb, të barabartë në pushtet dhe lavdi.”

Kredoja e Athanasas¹ e përpunon doktrinën e Trinisë:

Ne adhurojmë një Zot në Trini dhe Trinia është Bashkim; as ngatërrim personash dhe as veçim i Thelbit (Esencës). Sepse është një Person i Atit, një tjetër i të Birit dhe një tjetër i Shpirtit të Shenjtë, megjithatë Hyjnia e Atit, e Birit dhe e Shpirtit të Shenjtë është e tëra një, lavdia e barabartë, Madhështia në bashkëpafundësi. Ashtu siç është Ati, ashtu është dhe i Biri dhe i tillë është dhe Shpirti i Shenjtë. Ati i pafund, Biri i pafund dhe Shpirti i Shenjtë i pafund. Ati i përjetshëm, Biri i përjetshëm dhe Shpirti i Shenjtë i përjetshëm. E megjithatë, ata nuk janë zota, por një Zot ... Bashkimi në Trini dhe Trinia në Bashkim duhet adhuruar.

Në nje vepër te mëparshme “Përgjigje pyetjeve të vështira” ne shpjguam në një mënyrë të thjeshtë doktrinën biblike të Trinisë. Këtu po e ribotojmë si një përpjekje për të qartësuar se çfarë beson krishterimi parimor përsa i përket natyrës së Zotit:

Një prej ideve më të pakuptueshme në Bibël ka të bëjë me mësimin për Trininë. Edhe pse të krishterët thonë se besojnë në një Zot, ato janë gjithmonë të akuzuar se besojnë në politeizëm (duke adhuruar të paktën tri zota).

Shkrimet e shenjta nuk na mësojnë se Zoti mban tri maska të ndryshme ndërkohë që luhet drama e historisë. Se çfarë na mëson Bibla, është shpallur në doktrinën e Trinisë ku thuhet: është një Zot që e ka zbuluar vetveten në tri persona, në Atin, Birin dhe Shpirtin e Shenjtë e që të tre këta persona janë një Zot.

Edhe pse është e vështirë të kuptohet, megjithatë është pikërisht ajo që na thotë Bibla dhe është njëkohësisht, më e kuptueshja për një mendje të ngushtë që të mundë të vijë te shpjegimi i të fshehtës së pakufishme të Zotit të pakufishëm, kur është fjala për thëniet biblike rreth qenies së Zotit.

Bibla na mëson se ka një Zot dhe vetëm një Zot. “Dëgjo, Izrael! Zoti, Perëndia ynë, është një Zot i vetëm!” (Besëlidhja e Ripërtërirë 6,4); “Ka një Zot!” (1 Timoteu 2,5); “Kështu thotë Zoti, Mbret i Izraelit, Shpëtimtari i tij, Perëndia e ushtrive “Unë jam i pari dhe i fundit, përveç meje perëndi tjetër nuk ka!” (Jeshaja 44,6)

Por, edhe pse Perëndia është një në thelbin e qenies e të natyrës së vet, ai gjendet, gjithashtu, në tre persona. “Le ta bëjmë njeriun sipas shembëllimit tonë” (Zanafilla 1,26); “Dhe Zoti Perëndi tha: ‘Ja, njeriu u bë si një prej nesh, sepse njeh të mirën dhe të keqen.’”

Personaliteti i shumëanshëm i Perëndisë është përmendur tërthorazi këtu, sepse ai nuk nuk do të mund të fliste me engejt në këto raste, sepse engejt

do ta mundonin dhe nuk e ndihmuan Perëndine për krijimin. Bibla na mëson se Jezu Krishti, dhe jo engjëjt, krijoi gjithçka. (Gjoni 1,3; Kolosianëve 1,16; Hebrejve 1,2)

Gjithashtu duke folur për Zotin si një të vetëm dhe duke cekur personalitetin e gjithanshëm të Zotit, Shkrimet e shenjta janë krejt të veçanta përsa i përket emërtimit të Perëndisë me emrat e tre personave. Gjendet një person që Bibla e quan Ati dhe Ati është vizatuar si Ati Perëndi (Galatasve 1,1)

Bibla flet për një person të quajtur Jezus ose Biri, ose Fjala, gjithashtu është quajtur Perëndi. “Fjala ishte Perëndi” (Gjoni 1,1). Jezusi “por edhe Perëndinë e quante Atë të vetin, duke e barazuar veten me Perëndinë.” (Gjoni 5,18)

Gjendet dhe një person e tretë i përmendur në Shkrimet e shenjta, i quajtur Shpirti i shenjtë, e ky person - ndryshe nga Ati dhe Biri - është quajtur, gjithashtu Perëndi. (Hanani, përse ta mbushi mendjen djalli për të gënyer Shpirtin e shenjtë? ... Nuk rrejte njerëzit, por Perëndinë (Veprat 5:3, 4).

Faktet e mësimin biblik janë këto: Ka një Zot. Ky Zot i vetëm ka personalitet të shumanshëm. Ky Zot i vetëm është quajtur Ati, Biri dhe Shpirti i shenjtë, që të gjithë personalitete të shquara, të gjithë të thirrur Zot. Si rrjedhim ne shkojmë drejt përfundimit se Ati, Biri dhe Shpirti i shenjtë janë një Zot, doktrina e Trinisë.

Dr. John Warwick Montgomery paraqet këtë ngjasë për të na ndihmuar që të kuptojmë më mirë këtë detyrë:

Doktrina e Trinisë nuk është e paarsyeshme; ajo që është e paarsyeshme është të mos e lejosh dëshminë biblike për Trininë në dobi të bashkimit, ose dëshmi për bashkim në dobi të Trinisë.

E dhëna jonë duhet të ketë përparësi përmbi modelet tona — ose, duke u shprehur më mirë — modelet tona duhet më ndjeshëm të pasqyrojnë kufirin e plotë të shtrirjes së fakteve.

Një përngjasim i afërt shtrihet këtu edhe në procedurën e teologëve me punën e fizikantëve teorikë. Qeniet e lehta subatomike, gjatë shqyrtimit, janë konstatuar të kenë veçori vale (W), veçori pjesësh (P) dhe veçori kuatesh (h).

Sidoqë këto karakteristika në shumë drejtime janë të papajtueshme (pjesëzat nuk shpërbëhen, kurse valët janë po aty), fizikantët e “shpjegojnë” ose e “modelojnë” një elektron si PWh. Ata duhet ta bëjnë këtë me qëllim që të japin peshën e mirëfilltë të të gjitha fakteve përkatëse.

Njësoj teologët që flasin për Zotin si “tre në një”, as shkencëtarët as dhe teologët nuk shpresojnë që ju të përftoni “një pikturë”, nëpërmjet modelit të tij; qëllimi i modelit është që t’ju ndihmojë të merrni parasysh të gjitha faktet në vend që të shtrembëroni realitetin duke paravendosur një ‘qëndrueshmëri’ të dukshme mbi të.

Zgjedhja është është e qartë: ose Trininë ose “Zoti” i cili është vetëm një imitim i zbehtë i Perëndisë biblike dhe krishterimit të rrëfyer. (“Si e dimë se ka një Zot?” fq 14-15)

Personi i Jezu Krishtit

Dy mijë vjet më parë Jezusi u bëri dishepujve të tij pyetjen themelore: “Po ju, ç’thoni, kush jam unë?” (Mt 16,15). Qendrore për fenë e krishterë është identiteti i themeluesit të saj, Jezu Krishtit dhe kjo është e një rëndësie monumentale për të patur një mendim të vërtetë se kush është Ai.

Jezusi ishte njeri

Kisha e krishterë gjithmonë ka provuar se dhe pse Ai ishte kuptuar në mënyrë të mbinatyrshme prej Shpirtit të shenjtë, Zot me trup njeriu, Jezu Krishti ishte i tëri njeri. Mësimi i Shkrimit të shenjtë është i qartë në lidhje me natyrën e Tij njerëzore:

- Ai u rrit intelektualisht dhe fizikisht.
Jezusi përparonte në dije, në moshë e në hir para Perëndisë dhe para njerëzve. (Luka 2,52)
- Ai e dëshironte ushqimin.
Pasi agjëroi dyzet ditë e net, në fund u urit. (Mateu 4,2)
- Ai u lodh.
Jezusi, i lodhur nga udhëtimi. (Gjoni 4,6)
- Ai donte të flinte.
Dhe ja, në det u çua një stuhi e madhe aq sa valët po e mbulonin barkën; e ai flinte. (Mateu 8,24)
- Ai qau.
Jezusit i ngufi vaji. (Gjoni 11,35)
- Ai vdiq.
Kur erdhën te Jezusi, si panë se kishte vdekur, nuk ia thyen kërcinjtë. (Gjoni 19,33)

Si rrjedhim tashmë është e qartë prej Shkrimit të shenjtë se Jezusi ishte vërtetë njeri. Ai zotëronte të gjitha cilësitë e krijesës njerëzore.

Jezusi ishte Zot

Jezusi i Nazaretit ishte njeri, por Ai ishte më shumë se njeri. Ai ishte Zot me trup njeriu. Ndërsa Shkrimet e shenjta qartazi na mësojnë se Ai ishte një njeri, ato gjithashtu e bëjnë të qartë se Ai ishte Zot.

Jezusi bëri deklaratat Hyjnore

Gjenden shumë dëshmi prej Jezusit dhe ithtarëve të tij lidhur me çështjen se kush ishte Ai.

Në fillim ishte Fjala dhe Fjala ishte me Perëndinë dhe Fjala ishte Perëndi. (Gjoni 1,1)

Jezusi i tha "...Kush më ka parë mua, ka parë edhe Atin." (Gjoni 14,9)

Jezusi u tha, "Me të vërtetë po ju them, para se ishte Abrahami, UNË JAM." (Gjoni 8,58)

... sepse po presim të na shfaqet madhështia e Perëndisë tonë të fuqishëm dhe Shpëtimtarit tonë, Jezusit, Mesisë. (Titit 2,13)

Që tani po ju them, para se të realizohet, sepse kur të ndodhë, do të besoni se UNË JAM. (Gjoni 13,19)

Jezusi kreu Vepra Hyjnore

Miqtë dhe armiqtë e Jezusit ishin vazhdimisht të mahnitur me veprat që ai bënte. Te Gjoni 10, Jezusi shpall: "Unë dhe Ati jemi një." E më pas, kur çifutët përsëri u përpoqën ta gjuanin me gurë Jezusi iu përgjigj: "Në emër të Atit kreu para jush shumë vepra të mira. Për cilën prej tyre doni të më vrisni me gurë?" Çifutët iu përgjigjën atij "Nuk do të vrasim me gurë për veprat e mira, por sepse shan Perëndinë dhe ngaqë je njeri, e heq veten si të jesh Zot (Gjoni 1,30-33)

Disa nga veprat që i atribuohen Krishtit, po ashtu dhe Zotit janë:

1. Krishti krijoi gjithçka. (Gjoni 1,3, Kolosianëve 1,16, Hebrenjve 1,10)
2. Krishti mban gjithçka me fuqinë e tij. (Kolosianëve 1,17, Hebrenjve 1,3)
3. Krishti drejton dhe udhëheq rrjedhën e historisë. (1 Korintasve 10,1-11)
4. Krishti fal mëkatën. (Marku 2,5-12, Kolosianëve 3,13)
5. Krishti dhuron jetë të përjetshme. (Gjoni 10,28; 1 Gjoni 5,11)
6. Krishti do të ringjallë të vdekurit. (Gjoni 11,25; Gjoni 5,21. 28-29)
7. Krishti do të jetë gjykatësi i të gjithë njerëzve në gjyqin e fundit. (Gjoni 5,22,27; Mateu 25,31-46; 2 Korintasve 5,10).

Jezusi Zotëronte Vetë Hyjnore*Nëpërmjet Provës*

Jo vetëm se pretendonte të ishte Zot, por Jezusi gjithashtu provonte se Ai kishte aftësinë për të bërë gjëra që vetëm Zoti do mund t'i bënte.

- Jezusi ushtronte autoritet mbi natyrën.

Ai u zgjua dhe i dha urdhër erës dhe i tha detit: Qetësohu! Shuaj! Era pushoi e u bë fashë e madhe. Atëherë u tha: “Pse jeni frikacakë? Po a ende nuk besoni?” Ata i kap frikë e madhe dhe i thoshnin njëri-tjetrit: “Vallë, kush është ky, që po i nënshtrohen era dhe deti?” (Marku 4,39-41)

- Jezusi njoftonte ngjarje që ndodhnin kur Ai gjendej larg vendndodhjes.

Natanaeli e pyeti: “Nga më njeh?” Jezusi iu përgjigj “Para se Filipi t’ju thërriste, kur ju rrinit poshtë fikut unë ju pashë” Natanaeli i tha “Ti je Bir i Perëndisë! Ti je mbret i Izraelit.” Jezusi i tha “Ngaqë ju thashë se ju pashë nën fik, prandaj më besoni? Ju do të shihni gjëra më të mëdha nga këto.” (Gjoni 1,48-50)

- Jezusi i njihte mendimet e njerëzve.

Por, Ai e dinte se çfarë po mendonin ata. (Luka 6,8)

- Jezusi kishte kontrollin mbi jetën dhe vdekjen.

U afrua, preku vëgun - ata që e mbanin, u ndalën. Ai tha: “Djalosh, ty po të them, çohu!” I vdekuri u çua dhe nisi të fliste. Jezusi ia dha së ëmës. Të gjithë i kapi frikë e madhe dhe nisën të lavdëronin Zotin duke thënë: “Një profet i madh u duk ndër ne!” dhe “Zoti ka ardhur për të shpëtuar popullin e tij!” (Luka 7,14-16)

Nëpërmjet nënkuptimit

Krishti, jo vetëm që provoi aftësinë për të bërë gjëra që vetëm Zoti do të mund t’i bënte, por dhuntitë që i ishin dhënë Zotit, i ishin dhënë dhe Jezu Krishtit. Këto dhunti gjenden në të dy, në profecitë e Dhiatës së Vjetër që i vihen Mesisë, Krishtit, ashtu edhe në Dhiatën e Re si dëshmi të drejtpërdrejta të Jezusit. Profecitë e Dhiatës së Vjetër që i referohen Jezu Krishtit si dhe vetitë e tij, mund të shqyrtohen në Kapitullin 9 në “Dëshmi që kërkon një gjykim” (San Bernardino: CA Here’s Life Publishers, 1979). Këta do të merren në konsideratë referimet e drejtpërdrejta të Dhiatës së Re.

Ndarja e zakonitë e cilësive të Zotit në metafizikë dhe moral janë pranuar për të vërtetat këtu.

Përsa u përket cilësive metafizike ne mund të pohojmë me forcë se Zoti është i vetëqenë; së dyti se Ai është i pafund. Përsa i përket pafundësisë dhe pambarimisë. Ai është i përgjeshëm, i pandryshueshëm, i kudo pranishëm, i gjithëfuqishëm, i përsosur, i pakuptueshëm, i gjithëdijshëm.

Përsa u përket cilësive morale, Zoti është i shenjtë, i vërtetë, i dashur, i drejtë, besnik dhe i mëshirshëm.

Në këto drejtime njeriu ndryshon nga ideali i njerëzimit, në kuptimin se Ai është autori i këtyre cilësive. Ato janë në natyrën e tij. Nuk do gjykuar e domosdoshme këtu për të tejkualuar argumentin e thjeshtë që thotë se gjithë këto veti të Zotit gjenden brenda tij. Nëse cilësitë metafizike të Zotit gjenden

në Krishtin, atëherë cilësitë morale janë të natyrshme dhe në nivele të pafundme. Rrjedhimisht theksi do të bjerë mbi vetitë metafizike.

Disa deklarata të Jezusit për njëhtësimin e Tij me Atin kanë lidhje me këtë çështje, sidomos te Gjoni 16,15 lexojmë: “Gjithçka që ka Ati, është imja” Ky është një pretendim i mrekullueshëm. Ky shpjegon në rreshtin pararendës (Gjoni 16,14) Ai mund të thoshte se Vepra e Shpirtit të shenjtë është të lavdërosh Krishtin: “Ai do të më lëvdojë, sepse do të marrë prej simes dhe do t’ju zbulojë juve.” Përtej Krishtit nuk ekziston asgjë për t’u njohur rreth karakterit të Zotit (Gjoni 14,9).

Krishti zotëron cilësitë metafizike të Zotit

Këto cilësi përfshijnë çfarë do të mund të quheshin thelbi i Zotit. (Ajo që pason nuk është një listë e plotë.)

1. Vetëqenia

Krishti ka vetinë se Ai nuk është i varur te dikush ose te diçka për ekzistencën e vet dhe se gjithë jeta tjetër është e varur prej tij. “Unë jam jeta” (Gjoni 14,6). Ai nuk thotë “Unë kam” por, “Unë jam”. Nuk ka asnjë jetë që nga ameba e deri te arkangjelli jashtë Krishtit. Këto rreshta duhen shpjeguar në sfondin e emrit të Jahveut, sikurse shpjegohet te Dalja 3,8-15 dhe 6,2-6. Gjithashtu shih Kolosianëve 1,15-23.

2. I përjetshëm

Kur përdoret për sendet e krijuara, ky mbiemër do të thotë pa fillim e pa mbarim. Dëshmi e qartë është gjetur për këtë te 1 Gjoni 5,11,20:

Dhe kjo është dëshmia: Perëndia na e dha jetën e përjetshme, dhe kjo jetë është në Birin e tij ... Dimë edhe: Biri i Perëndisë erdhi dhe na e dha dijen që ta njohin të Vërtetin. E ne jemi në të Vërtetin, në Birin e tij, Jezu Krishtin. Ky është Perëndi i vërtetë edhe jeta e përjetshme.

Gjithashtu shih Gjoni 8,35; Hebrejve 13,8; 1 Gjoni 1,2; Miha 5,2; Jeshaja 9,6.

3. I gjithëdijshëm

Kjo veti është cilësia e të pasurit të të gjithë diturisë. Dëshmia biblike për gjithëdijshërinë e Krishtit gjendet në tri plane:

Së pari: është mendimi i ihtarëve. “Tani e dimë se di gjithçka e nuk është nevojë të të pyesë ndokush. Prandaj besojmë se dole prej Perëndisë. (Gjoni 16,30). Krahasoni gjithashtu Gjoni 21,17.

Së dyti, dëshmia e Shkrimit të shenjtë “Sepse Jezusi e dinte qysh në fillim cilët ishin ata që nuk besonin dhe cili është ai që do ta tradhtonte” Gjoni 6,64.

Në të janë të fshehura të gjitha visaret e dijes e të kuptimit” (Kolosianëve 2,3). Gjithashtu shih Gjoni 2,23-25 dhe 1 Korintasve 1,25.

Së treti, nga shembujt në Shkrimin e Shenjtë: “Por Jezusi i lexoi mendimet e tyre dhe u tha: “Përse nevrikoseni?” (Luka 5,22) Gjithashtu, shih Gjoni 4,16-19; Gjoni 21,6; Mateu 17,24-27.

Disa njerëz i drejtohen Mateu 24,36 si një përjashtim për të ilustruar se Krishti nuk ishte i gjithëdijshëm. Megjithatë shumë të ditur duke përfshirë këtu dhe Augustinin e kuptojnë fjalën “di” për “bëj të njohur” ose “deklaroj”. Ky është kuptimi i saktë i tekstit. Në këtë mënyrë Jezusi shpall se nuk është në udhëzimet e Atit për të bërë të ditur në këtë kohë një gjë të tillë. (Shedd, “Teologjia Dogmatike II,” 276)

4. I tërëfuqishëm

Kjo do të thotë se Zoti mund të bëjë çdo gjë që nuk është e ndaluar prej natyrës së Tij hyjnore. Për shembull, Zoti nuk mëkaton, sepse Ai është i shenjtë dhe i drejtë. Duke marrë parasysh këtë, Zoti mund të bëjë gjithçka (Mark 10,27). Një fjalë tjetër për këtë veti është dhe i gjithëpushtetshëm.

Krishti shpall barazinë e tij me Zotin në këtë fushë:

Atëherë Jezusi u tha “Me të vërtetë, Biri nuk mund të bëjë asgjë prej vetvetes, përveç çfarë shih se bën Ati: çfarë bën Ai, po atë gjë e bën edhe Biri..” (Gjoni 5,19)

Jezusi është quajtur dhe i gjithëfuqishmi. “Unë jam alfa dhe omega- thotë Zoti “Ai që ishte dhe që do të jetë, i gjithëfuqishmi” (Apokalipsi 1,8). Krahasojeni me Apokalipsi 1,17-18; 22,12-13 dhe Jeshaja 41,4.

5. I gjithëpranishëm

Zakonisht kjo veti është përshkruar me I Gjithëpranishmi. Kjo do të thotë se Zoti ndodhet kudo dhe se nuk ka asnjë vend ku ai të mos ndodhet. Ajo që është e rëndësishme këtu është të shënojmë se kjo nuk do të thotë se Zoti është gjithçka. Më saktë, Zoti ndodhet kudo. Zoti është i ndarë prej krijesës së vet.

“Sepse ku janë dy ose tre të bashkuar në emrin tim, aty jam edhe unë, midis tyre.” (Mateu 18,20)

“Dhe ja, unë jam me ju gjithmonë, deri në fund të kësaj epoke.” (Mateu 28,20)

Krishti zotëron cilësitë morale të Zotit

Këto janë cilësi që merren me karakterin e Zotit. Përsëri, kjo listë nuk është e plotë.

1. *I shenjtë*

Kjo do të thotë se Zoti është i pastër, Ai nuk mëkaton dhe se Ai është i pazvetënuar prej së keqes dhe mëkatit qoftë nga veprimi a natyra. Krishti, gjithashtu, zotëron këto veti: “Dhe engjëlli iu përgjigj e i tha asaj “Shpirti i Shenjtë do të zbresë mbi ty dhe pushteti i më të Lartit do të mbulojë. Për këtë arsye, ky fëmijë që do të lindësh, do të quhet i Shenjtë, Biri i Perëndisë. (Luka 1,35)

2. *I vërtetë*

Të qenit i vërtetë është veti e të qenit i qëndrueshëm ndaj fjalëve dhe veprimeve tuaja, i zotërimit të këtyre fjalëve në përshtatje me botën reale. Kjo do të thotë që ju kurrë të mos gënjeni. Dhe pretendimet e Krishtit janë të forta këtu. Ai jo vetëm se pretendonte se e njihje të vërtetën, por dhe se Ai ishte vetë e Vërteta. Dhe e vërteta nuk mundet kurrë të gënjejë.

Jezusi u tha: “Unë jam udha, e vërteta dhe jeta; askush nuk vjen tek Ati veçse nëpërmjet meje.” (Gjoni 14,6)

Dhe engjëllit të Kishës së Filadelfisë shkruajti: Këtë thotë i Shenjti, I Vërteti, Ai që ka çelësin e Davidit, Ai që hap dhe askush nuk e mbyll dhe askush nuk e hap. (Apokalipsi 3,7)

3. *I dashur*

Kjo do të thotë se dashuria, e pakushtëzuar në natyrën e saj, është veti e Zotit. Këtu përsëri janë bërë deklaratime të qarta përsa i përket dashurisë së Krishtit:

Sepse Perëndia aq shumë e deshi botën, sa dha Birin e tij të vetëm, që kushdo që beson tek Ai të mos hupasë, por të ketë jetën e përjetshme. (Gjoni 3,16)

Po ju jap një urdhërim të ri: Doni njëri-tjetrin! Sikurse unë ju desha ju, doni edhe ju njeri-tjetrin. Nëse e doni njëri-tjetrin, të gjithë do t’ju njohin se jeni nxënësit e mi. (Gjoni 13,34-35)

4. *I drejtë*

Zoti është i drejtë, ose Zot i vërtetë. Drejtësi do të thotë kriter. Kriteri i Zotit për dashurinë, drejtësinë dhe shenjtërinë qëndron në atë se çfarë pret Zoti prej nesh. Vetëm kriteri i drejtë i Zotit është i pranueshëm prej tij. Zoti është i drejtë dhe Ai mund të pranojë vetëm njerëzit e vërtetë pranë vetes, sidoqë vetëm Ai mund të jetë përsosmërisht i drejtë: Ja përse Krishti ishte pranuar si drejtësia jonë, si zëvendës i përsosur i Zotit:

E pasi tani ne jemi të të shfajësuar me anë të gjakut të tij, është më se e sigurt se ai do të na shpëtojë nga dënimi. (Romakëve 5,9)

Me anë të mosbindjes së një njeriu, Adamit, filloi të mbretëronte vdekja. Por, sa më shumë realizohet me anë të një njeriu, Jezusit, Mesisë! Të gjithë ata që pranojnë amnistrinë e Perëndisë, tani do të fitojnë jetën e përjetshme dhe (më vonë) do të mbretërojnë bashkë me të. Kështu nëpërmjet mosbindjes së një njeriu ndodhi që u dënuan të gjithë. Po ashtu, bindja e një njeriu tjetër ndaj vullnetit të Perëndisë, u sjell të gjithë besimtarëve vendimin e pafajësisë dhe jetën. Duke ishin se një njeri ngriti krye kundër Perëndisë, të gjithë u bënë fajtorë para Perëndisë. Po ashtu të gjithë besimtarët do të marrin pafajësinë, sepse një njeri (Jezusi, Mesia) iu nënshtrua vullnetit të Perëndisë. Ligji u shtua vetëm më vonë, që të demaskohet mëkati. Por atje ku kupa e mëkatit u mbush, pikërisht atje doli fitimtare dashuria e Perëndisë. Fuqia e mëkatit njihet vetëm nga vdekja. Fuqia e dashurisë së Perëndisë njihet nga jeta e përjetshme. Këtë ia dimë për nder Jezusit, Mesisë, me anë të të cilit ne u çliruam nga mëkatet tona. (Romakëve 5,17-21)

Fëmijët e mi, po ju shkruaj këtë që të mos mëkatoni. Po qe se dikush mëkaton, ne e kemi njeriun që do të na mbrojë para Atit, Jezu Krishti. (1 Gjoni 2,1)

Qysh tani më pret gati kurora e drejtësisë, që atë Ditë do të ma japë Zoti, Gjykatësi i drejtë: dhe jo vetëm mua, por të gjithë atyre që do ta presin me dashuri ardhjen e tij. (2 Timoteut 4,8)

Kështu, pra, sakrifica e drejtë e Jezu Krishtit provon hyjninë e tij nëpërmjet pranimit të Perëndisë.

Sa u takon vetive morale, disa thonë “Unë dua në mënyrë të pakushtëzuar” ose “Unë them të vërtetën dhe kjo nuk më bën mua Perëndi” e përse kjo e bën Jezu Krishtin Zot? Kjo pyetje merr përgjigje po të kuptohen dy koncepte prej të cilave njera lidhet me natyrën e Perëndisë dhe tjetra me natyrën tonë.

Vetitë e Perëndisë janë cilësi që mbeten të vërteta për Të e që nuk ekzistojnë të veçuara. Me fjalë të tjera, drejtësia e Zotit gjendet në dashurinë e tij. Njëra nuk përjashton tjetrën. Kështu që vetitë të cilat përfaqësojnë natyrën e Zotit janë të lidhura me ato veti që janë të vërteta në thelbin e tij.

Në këtë mënyrë, po qe se Zoti është dashuri dhe pafundësi (tjetër veçori e paprekur këtu) atëherë dashuria e Zotit është e pafund.

Së dyti, natyra e njeriut është mëkatore dhe ka prirjen të vazhdojë të mëkatojë. Kështu dhe pse disa herë ai mund të veprojë drejt e të dashurojë në mënyrë të pakushtëzuar, në fund të fundit mbetet i kufizuar dhe infektuar prej natyrës së vet mëkatore e që përfundon në mosbindjen ndaj urdhrit të Zotit.

Jezusi pranon të adhurohet si Zot

Jezusi ia lejoi vetes për të qenë i adhuroar, gjë e cila i ishte referuar vetëm Zotit.

“Druaje Zotin, Perëndinë tënd, vetëm atij shërbeji dhe përbetohu në emër të tij.” (Besëlidhja e Ripërtërirë 6,13)

“Ik, o djallë, sepse Shkrimi i shenjtë thotë: ‘Adhuro Zotin, Perëndinë tënd, dhe shërbeji vetëm atij.’ (Mateu 4,10)

“Ku është mbreti i judenjve që ka lindur? Sepse pamë yllin e tij në lindje dhe erdhëm për ta adhuruar ... Ata hynë në shtëpi dhe, kur e gjetën fëmijën bashkë me të ëmën, Marinë, ranë përmbys dhe i bënë nderimet e tyre.” (Mateu 2,2.11)

“Jezusi u doli përpara dhe u tha: “Ju falem!” Ato u afruan, e morën grykë dhe e adhuruan.” (Mateu 28,9)

“Dhe kur e panë, e adhuruan ...” (Mateu 28,17)

“Dhe ai u tha: “Unë të besoj, o Zot!” dhe e adhuroi.” (Gjoni 9,38)

Jezusi është Zoti Jahve

Vetitë e dhëna Jahveut në Dhiatën e Vjetër janë përdorur gjithashtu dhe për Jezusin në Dhiatën e Re, duke provuar kështu që Jezusi është Jahve.

“KA VETËM NJË ZOT” (1 Korintasve 8:6)

ZOTI ËSHTË...		JEZUSI ËSHTË...
Zanafilla 1,1		Gjoni 1,1-3
Jobi 33,4	KRIJUESI	Kolosianëve 1,12-17
Jeshaja 40,38		Hebrenjve 1,8-12
Jeshaja 41,4I	PARI	Apokalipsi 1,17
Jeshaja 4,6	DHE	Apokalipsi 2,8
Jeshaja 48,7I	FUNDIT	Apokalipsi 22,13
Dalja 3,13-14		Gjoni 8,24. 58
Besëlidhja e Ripërtërirë 32,39	UNË JAM	Gjoni 13,19
Jeshaja 43,10	(EGO EIMI)	Gjoni 18,5
Zanafilla 18,25		2 Timoteut 4,1
Psalmi 96,15	GJYKATËSI	2 Korintasve 5,10
Joeli 3,12		Romakëve 14,10-12
Psalmi 47		Mateu 2,1-6
Jeshaja 44,10	MBRETI	Gjoni 19,21
Jeremia 10,10		1 Timoteut 6,13-16
Psalmi 27,1		Gjoni 1,9
Jeshaja 60,20	DRITA	Gjoni 8,12
Psalmi 106,21		Gjoni 4,42
Jeshaja 43,3, 11	SHPËTIMTARI	Veprat 4,10-12

Jeshaja 45,21-23

Psalmi 23

Psalmi 100,3

Jeshaja 40,11

BARIU

1 Gjoni 4,14

Gjoni 10,11

Hebrenjve 13,20

1 Pjetri 5,4

Mësimi prej Shkrimit të shenjtë për Jezu Krishtin është shumë i qartë. Ai ishte i tëri Zot dhe në të njëjtën kohë, i tëri njeri. Çdo shmangie prej këtij qendrimi nuk është vetëm kundërshtim i Shkrimit të Shenjtë, por dhe herezi. Ata që përipiqen ta bëjnë Jezusin më pak se Zot nuk mund të mbështeten te Bibla si provë. Rrjedhimisht, kush e trajton Biblën seriozisht, duhet të vijë në përfundimin se Jezusi i Nazaretit ishte Zot me trup njeriu. Për materiale të tjera dhe burime shih “Më shumë se një marangoz” (Wheaton, IL, Tyndale House Publishers, 1980), kapitulli 1, si dhe “Dëshmi që kërkojnë një mendim” Kapitulli 6.

Vdekja pajtuese e Krishtit

Në të gjitha degët e krishterimit ekziston pajtueshmëria në atë që hyjnia e Krishtit ishte një përmbushje e rëndësishme e dëshirës së Zotit pikërisht si një ndëshkim i dhënë në emër të tij për mëkatet e botës:

Prandaj ashtu si me Adamin ne patëm rënë nën mëkat, mallkimin dhe vdekjen, po ashtu ne jemi çliruar prej mëkatit, mallkimit dhe vdekjes me Jezu Krishtin. Vuajtja dhe vdekja e tij vullnetare në kryq për ne, duke ishin e një vlere dhe merite të pamasë si vetë vdekja e një të pamëkatuesi, Zotit dhe njeriut në një person të vetëm, është njëherësh një përmbushje e rëndësishme e vullnetit të Zotit që për shkak të mëkatit tonë, na pat dënuar me vdekje. Po njëkohësisht vdekja e tij është një kapital i një vlere të paçmuar, që i ka siguruar atij të drejtën, pa asnjë paragjykim, për drejtësi, për të na dhënë ne mëkatarëve faljen për mëkatet tona dhe hirin për të ngadhënjyer mbi mëkatin dhe vdekjen. (Katekizmi më i gjatë i Kishës Ortodokse, përgjigje pyetjes 208)

Ringjallja e tij trupore

Doktrina e ringjalljes trupore është kaq e qenësishme për krishterimin sa Pali tha se n.q.s ajo nuk do të ndodhte, atëherë gjithë lutja dhe besimi ynë është mëkat (1 Korintasve 15,14). Në veprën tonë të mëparshme “Përgjigje pyetjeve të vështira” ne njoftuam rëndësinë e ringjalljes:

Shenja e ringjalljes ishte parakuptuar për ta vënë Jezusin krejt veçan çdo njeriu tjetër që pat jetuar ndonjëherë e që e bënte atë Bir të Zotit (Romakëve 4,1)

Raportet për shfaqjen e Tij janë bërë prej dëshmitarëve para të cilëve Jezusi u shfaq i gjallë pas një periudhe prej dyzet ditësh pas kryqëzimit të tij publik.

Sikurse e thotë dhe vetë teksti “Ai, pas mundimit të vet, me shumë prova ua vërtetoi apostujve se ishte i gjallë duke u shfaqur për dyzet ditë para tyre dhe duke u folur për mbretërinë e Zotit.” (Veprat 1,3)

Duke shkruar aty rreth vitit 56 (Pas Krishtit apostulli Pal kujton faktin se më shumë se 500 patën dëshmuar ringjalljen e Krishtit në një kohë dhe shumica e tyre jetonin, kur ai shkroi. (1 Korintasve 15,6). Kjo e thënë është diçka që kundërshton ata që mund të mos besonin, gjersa Pali thotë se kishte ende shumë prej tyre që e panë dhe që mund të pyeteshin për të vërtetuar se Krishti vërtetë ishte ngjallur.

Hyjnia e Shpirtit të shenjtë

Thelbësore në besimin i krishterë është mësimi që Shpirti i shenjtë është vetjak dhe është Zot, person i tretë i Trinisë së shenjtë. Doktrina që Shpirti i shenjtë është person qartazi është mësuar në Shkrimin e shenjtë. Vini re shembujt e mëposhtëm të vetive personale paraqitur prej Shpirtit të shenjtë. Ai mund të hidhërohet (Efesianëve 4,30), mund të kundërshtohet (Veprat 7,54), të mashtrohet (Veprat 5,3). Për më tepër Shpirtii i shenjtë mund të flasë (Veprat 21,11), të mendojë (Veprat 5,3) dhe të mësojë (Luka 12,12). Kështu që Shpirti i shenjtë është personal.

Përveç kësaj, Shpirti i shenjtë është dëshmuar në Bibël si person hyjnor. Shpirti i shenjtë ka vetitë e Zotit sepse ai është i gjithëfuqishëm (Luka 1,35-37), i përjetshëm (Hebrenjve 9,14), i gjithëdijsëm (1Korintasve 2,10-11). Shkrimet e Shenjta na mësojnë se të besosh Shpirtin e shenjtë është si të besosh Zotin. (Veprat 5,3,4)

Shpirti i shenjtë gjithashtu ishte përfshirë në punët hyjnore, duke përfshirë krijimin (Zanafilla 1,2, Jobi 33,4), lindjen e re (Gjoni 3,5), ringjalljen e Krishtit (Romakëve 8,1) dhe frymëzimin e Biblës (2 Pjetri 1,20-21). Më në fund, të shash Shpirtin e shenjtë është mëkat i pafalshëm (Mateu 12,31-32). Përfundimi është se Shpirti i shenjtë është Zoti; dhe personi i tretë i Trinisë.

Doktrina për njeriun

Doktrina për njeriun është shprehur qartë në Katekizmin e shkurtër të Uestminsterit që thotë: “Zoti krijoi njeriun mashkull e femër sipas shëmbëlltyrës së vet me dije, drejtësi e shenjtëri për të sunduar mbi krijesat e tjera.

Ne treguam si ra njeriu nga pozita e tij në librin e tonë “Përgjigje pyetjeve të vështira”:

Një perëndi personale dhe e pakufishme krijoi qiellin dhe tokën. (Zanafilla 1,1) Në fillim Zoti krijoi qiejt e tokën (Zanafilla 1,26), kur ai pati përfunduar krijimin, gjithçkishtee mirë.” (Zanafilla 1,31)

Burri dhe gruaja ishin venë në një mjedis të përsosur, me të gjitha të mirat. Atyre u ishte ndaluar vetëm një gjë: të mos hanin frutin e pemës së njohjes të së mirës e të së keqes, ndryshe do të vdisnin.” (Zanafilla 2,17)

Fatkeqësisht ata hëngrën nga pema (Zanafilla 3) dhe përfundimi ishte rënia. “Marrëdhënia midis Zotit e njeriut tashmë ishte thyer sikurse mund të kuptohet prej përpjekjes së Adamit dhe Evës për t’iu fshehur Zotit. (Zanafilla 3:8)

Marrëdhënia midis burrit dhe vetes së tij ishte prishur sepse që të dy ata, Adami dhe Eva përipiqeshin të provonin për pafajshmëri duke ia hedhur fajin dikujt tjetër (Zanafilla 3,12-13).

Lidhja ndërmjet natyrës dhe njeriut, gjithçsishteprishur. Toka do të prodhojë veç gjemba e ferra dhe bota e kafshëve nuk do të jetë mirëdashëse. (Zanafilla 3,17-18). Njeriu ishte shkëputur prej vetvetes me një ndjenjë zbrazësie e cungimi; me diçka që ai nuk e pati përjetuar para rënies (fq. 62-63)

Doktrina e shpëtimit

Doktrina e Shpëtimit është e lidhur me shlyerjen e mëkatit nga ana e Krishtit në Kryq. Ndërsa të gjitha degët e krishterimit janë të një mendje se vdekja e Krishtit ishte e mjaftueshme për Zotin si vëtmohim për mëkatet e kësaj bote ekziston dhe një mospajtim mbi atë se sa ajo sakrificë, është marrë përsipër. Ne besojmë se Bibla mëson që shpëtimi është mirëdashje, ai është dhuratë e Zotit për ata që besojnë në Krisht. Ata që e pranojnë Krishtin me besë, ata i kanë të falura mëkatet e tyre dhe bëhen fëmijë të Zotit, krijesa të reja në Jezu Krisht.

Vetëm me mëshirë jemi të shpëtuar; aspak nga vetja juaj, shpëtimi juaj është dhuratë e Zotit. Askush nuk mund të mburret para Zotit për atë që ka arritur. (Efesianëve 2,8,9)

Ai na shpëtoi, jo në bazë të veprave që ne kemi bërë, por nga mëshira e tij. Na shpëtoi e na bëri të rilindim nëpërmjet ujit të pagëzimit dhe Shpirtit të shenjtë. (Titit 3,5)

Meqë disa e pranuan, ai u dha atyre të drejtën të bëhen fëmijët e Perëndisë, atyre që besonin në emrin e tij. (Gjoni 1,12)

Në të kemi shpengimin nëpërmjet gjakut të tij, faljen e mëkateve tona prej pasurisë së mëshirës së tij. (Efesianëve 1,7)

Pra, nëse ndokush është në Krishtin, është krijesë e re: e vjetra u zhduk, dhe, ja, u bë e reja! (2 Korintasve 5,17)

Gjersa shpëtimi është dhuratë e lirë prej Zotit, askush nuk mund të shtojë diçka për të plotësuar punën e Krishtit për ta marrë atë. Ajo merret vetëm nëpërmjet besimit dhe.

Doktrina për Kishën

Rrëfimi i Uestminsterit për Besimin përmban një deklaratë për Kishën, e cila është pranuar nga të gjitha degëzimet e krishterimit:

Kisha Katolike ose universale, e cila është e padukshme qëndron në numrin e tërë të zgjedhurve që ishin, janë ose do të mblidhen në një, nën Krishtin që është kryet e saj; ajo është partnerja, trupi dhe plotësia e tij që përmbush gjithçka. Kisha e dukshme, që është gjithashtu katolike dhe universale nën ungjill (aspak e kufizuar brenda një kombi, si dikur nën ligjin) përbëhet prej të gjithë atyre, kudo në botë, që shpallin besimin e vërtetë për vete dhe fëmijët e tyre; ajo është shtëpia mbretërore e Zotit Jezu Krisht, shtëpia dhe familja e Zotit, jashtë së cilës nuk gjendet asnjë mundësi e thjeshtë për shpëtim.

Kisha e vërtetë është formuar prej të gjithë atyre që e kanë vënë besimin e tyre te Krishti si Shpëtimtari i tyre. Nuk është e lehtë të ndjekurit e një kishë ose të pasurit e emrit në një listë anëtarësh ajo që e bën dikë anëtar të kishës së vërtetë të Krishtit. Vetëm puna transformuese e Shpirtit të shenjtë në zemrën e mëkatarit të penduar e aftëson këdo për anëtarësi në trupin e vërtetë të Krishtit.

Përfundimi

Si të krishterë besues të Biblës ne dimë se Zoti është i vetëm, i përjetshëm dhe në Trini. Sidoqë secili prej kulteve mohon një ose më shumë doktrina themelore të Biblës, ne diskutojmë. Ruhuni prej ndonjë grupi ose personi që ndryshon doktrinën themelore. Mësimet e Biblës nuk mund të shfrytëzohen sipas trillit të ndonjë grupi ose individi. Bibla përmban “fenë, e dhënë njëherë dhe përgjithmonë shenjtoreve” (Juda 3) dhe kushdo që ndryshon shpalljet e saj hyjnore, vepron si ato të dënuarit që e gjejmë te 2 Pjetri 3,16.

“Ata i shtrembërojnë njerëzit e pamësuar dhe të lëkundshëm siç bëjnë gjithashtu për të zezën e vetes së tyre edhe me pjesë të tjera të Shkrimit të shenjtë.”